

ΕΛΕΝΗ
ΦΥΣΕΚΗ

ΤΟ
ΦΟΡΕΜΑ
ΣΤΟ
ΥΠΟΓΕΙΟ

εκδόσεις
"ΠΙΚΡΑΜΕΝΟΣ"

Το φόρεμα στο υπόγειο

Συγγραφέας: Ελένη Φυσέκη
Τίτλος: Το φόρεμα στο υπόγειο
© Ελένη Φυσέκη και Εκδόσεις «Πικραμένος»

Πρώτη έκδοση: Δεκέμβριος 2018
ISBN: 978-618-5342-15-9

Φωτογραφία της συγγραφέα:

Εξώφυλλο: Μιχάλης Σιγάλας

Εκδόσεις «Πικραμένος»
Τηλ.: 2610 432.200, Fax: 2610 430.884
E-mail: yapi@yapi.gr
Internet: www.yapi.gr
Facebook: Εκδόσεις Πικραμένος

Ελένη Φυσέκη

Το φόρεμα στο υπόγειο

Άναψε το πουράκι με τη λαχτάρα του ναρκομανή. Ένωσε τον καπνό να κατεβαίνει στα πνευμόνια του καταστρέφοντας στη διαδρομή ό,τι υγιή κύτταρα πιθανόν είχαν απομείνει.

«Όταν ξεμπερδέψω θα το κόψω», σκέφτηκε, όχι για πρώτη φορά.

Λίγες μέρες έμεναν. Θα οργάνωνε την αποχώρησή του ήρεμα και διακριτικά. Χωρίς να δώσει δικαιώματα, δίχως φασαρία. Δεν ήξερε πότε θα μπορούσε να κοιμηθεί ξανά ήρεμος το βράδυ, αλλά μελλοντικά θα συνέβαινε κι αυτό. Ο άνθρωπος είναι ζώο ευπροσάρμοστο, κάποιος το είχε πει αυτό, δε θυμόταν ποιος, αλλά είχε δίκιο. Πρώτα απ' όλα έπρεπε να προστατεύσει τον εαυτό του. Με όποιο κόστος. Και ας τον έκανε αυτό λιγότερο άνθρωπο. Θα μάθαινε να ζει και με αυτό.

Το μπαλκόνι δεν προσέφερε καμιά σπουδαία θέα. Μόνο ατέλειωτες σειρές γκριζών πολυκατοικιών. Η ανακαίνιση που λάβαινε χώρα δεν μπορούσε να διώξει την γκριζάδα του αστικού τοπίου. Το συγκεκριμένο μπαλκόνι δε θα μπορούσε να γίνει ποτέ όμορφο...

Μια κοπέλα σε μία μακρινή πολυκατοικία είχε βγει κι εκείνη στο μπαλκόνι για τσιγάρο. Του τράβηξε το βλέμμα το έντονο κόκκινο μπλουζάκι της. Έκανε δύο βήματα μπροστά να τη δει καλύτερα. Μάλλον τέλειωνε το τσιγάρο της εκείνη τη στιγμή, οπότε γύρισε την πλάτη και μπήκε στο σπίτι από μια συρόμενη μπαλκονόπορτα. Εκείνη τη στιγμή ένωσε ένα απότομο χτύπημα στην πλάτη. Έκανε δύο βήματα μπροστά, παραπάτησε, το πουράκι τού έπεσε από το χέρι καθώς έψαχνε απεγνωσμένα κάτι να κρατηθεί. Δεν υπήρχαν κάγκελα σε κείνο το σημείο λόγω της ανακαίνισης, δεν έπιασε τίποτε. Θα τα κατάφερνε μόνο αν προσπαθούσε να φέρει το κέντρο βάρους...

ρους του σώματός του προς τα πίσω...

Δεύτερο σπρώξιμο. Ήταν αργά. Δεν υπήρχε κάτι να κρατηθεί. Μόνο μια σκέψη πρόλαβε να κάνει μέσα στα ελάχιστα δευτερόλεπτα που χρειάστηκαν πριν χτυπήσει στο πεζοδρόμιο. Έπρεπε να είχε παραιτηθεί νωρίτερα. Πριν τον καταλάβουν...

1

Οι πρώτες μέρες μετά την κηδεία του Γιώργου ήταν θολές. Η Όλγα δεν μπορούσε να αντιληφθεί το πέρασμα του χρόνου. Δεν καταλάβαινε αν ήταν νύχτα ή μέρα, Δευτέρα ή Παρασκευή. Ειδικά τις πρώτες μέρες δεν ήξερε καν με ποιους μιλούσε κι έτρωγε μηχανικά μόνο αν κάποιος της έβαζε ένα πιάτο φαί μπροστά της. Πέρασαν πολυάριθμοι συγγενείς και φίλοι, δικόι της και του Γιώργου, από το σπίτι, αλλά τις περισσότερες συνομιλίες δεν τις θυμόταν. Εξωτερικά έδειχνε ψύχραιμη. Μόνο όσοι τη γνώριζαν καλά μπορούσαν να διακρίνουν πως το βλέμμα της ήταν κενό. Τις περισσότερες φορές νόμιζε πως δεν ήταν καν εκεί. Δεν ήταν συνειδητή διαδικασία, αλλά αισθανόταν εξωτερικός παρατηρητής του εαυτού της. Δεν το έκανε επίτηδες, μα δεν μπορούσε να πιστέψει τίποτα από όσα βίωνε. Οπότε υπήρχαν φορές που νόμιζε πως μπορούσε ακόμη και να δει τον εαυτό της, το πρόσωπό της. Δεν ήταν πραγματικότητα. Ήταν μια ταινία στην τηλεόραση. Τη στιγμή της κηδείας, τη στιγμή που κατέβαζαν το φέρετρο στον τάφο, η Όλγα είχε την αίσθηση πως όλο αυτό ήταν ένα κακό όνειρο. Πως κάποια στιγμή θα χτυπούσε το ξυπνητήρι της και εκείνη θα ξυπνούσε στο κρεβάτι με τον Γιώργο να κοιμάται πλάι της...

Τις πρώτες εκείνες δύσκολες μέρες μετά τον θάνατο του Γιώργου τις πέρασε στο πατρικό της. Δεν το επέλεξε, η μητέρα της γέμισε μια τσάντα με ρούχα και την πήρε από το χέρι. Η Όλγα δε σκέφτηκε καν ν' αντιδράσει. Έκανε ό,τι της ζητούσαν σαν άβουλο κοριτσάκι. Σε άλλη χρονική περίοδο δε θα επέλεγε να μείνει με τους γονείς της. Τους αγαπούσε αλλά είχε συνηθίσει πολλά χρόνια να ζει μακριά τους. Πριν γνωρίσει ακόμη τον Γιώργο έμενε μόνη της, κυρίως γιατί δεν ήθελε να απαντά συνεχώς σε ερωτήσεις τύπου «πού ήσουν;», «πάλι θα

βγεις;», «έφαγες καλά;». Σε κανονικές συνθήκες οι προστριβές μεταξύ τους ήταν συχνές αν και ποτέ για σοβαρή αιτία. Όμως εκείνη την περίοδο του θρήνου δεν υπήρχε καμία γκρίνια, ούτε καν μια υποψία καβγά. Υπήρχαν στιγμές που η Όλγα ένιωθε σαν φάντασμα μέσα σε ένα ξένο σπίτι. Οι γονείς της ήταν απλώς δύο σιωπηλές σκιές που την παρακολουθούσαν καθώς εκείνη ήταν ξαπλωμένη στον καναπέ. Ακόμη κι όταν της έφεραν σνακ ή φαγητό δεν τους πρόσεχε. Ήταν απορροφημένη με το ν' αλλάζει κανάλια στην τηλεόραση ξανά και ξανά, ρουφηγμένη εντελώς μέσα σε έναν αέναο κύκλο από πολύχρωμες εικόνες που εναλλάσσονταν.

Στην αρχή δεν κοιμόταν σχεδόν καθόλου. Έπεφτε μηχανικά στο κρεβάτι γιατί της έλεγαν πως έπρεπε και κοιτούσε το ταβάνι με ορθάνοιχτα μάτια περιμένοντας να περάσει η ώρα και να σηκωθεί. Αλλά κι αυτό ήταν μια φάση —ευτυχώς για εκείνη δεν κράτησε πολύ. Μια μέρα αποκοιμήθηκε στον καναπέ την ώρα που έβλεπε το απογευματινό δελτίο ειδήσεων κι όταν ξύπνησε ήταν τέσσερις το πρωί. Ήταν η πρώτη φορά μετά από αρκετές μέρες που ένιωσε πείνα. Έφτιαξε ένα πρόχειρο σάντουιτς στην κουζίνα και ξαναξάπλωσε. Αποκοιμήθηκε πριν καλά καλά ακουμπήσει το κεφάλι της στο μαξιλάρι. Από εκείνο το βράδυ και μετά άρχισε πάλι να έχει επαφή με τους ανθρώπους γύρω της όπως και με τον χρόνο που περνούσε. Την επόμενη μέρα πρόσεξε τις κλεφτές ματιές που έριχναν οι γονείς της μεταξύ τους, όταν της μιλούσαν. Ανησυχούσαν για εκείνη, ήταν εμφανές. Η Όλγα καταλάβαινε πως δεν είχαν άδικο, μα δεν μπορούσε να αντιληφθεί τι περίμεναν εκείνοι από αυτήν. Υπήρχε κάτι που έπρεπε να κάνει για να μην ανησυχούν; Δεν ήθελε να φοβούνται πως θα έκανε κακό στον εαυτό της. Δεν υπήρχε τέτοια πιθανότητα. Δεν τους το είχε εξηγήσει, δεν μπορούσε να βρει τα λόγια. Μόνο που δεν μπορούσε να αποδεχτεί τον θάνατο του Γιώργου. Δεν μπορούσε να το πιστέψει πως είχε συμβεί. Το βασικότερό ίσως θέμα της, ήταν πως δε γνώριζε τι έπρεπε να κάνει. Πώς να το

αντιμετωπίσει όλο αυτό. Οι γονείς της δεν μπορούσαν να τη βοηθήσουν. Το μόνο που μπορούσαν να κάνουν ήταν να της φέρονουν φαγητό. Τους ήταν ευγνώμων γι' αυτό. Της είχαν αφήσει χώρο να σκεφτεί, να χωνέψει αυτό που είχε συμβεί. Δεν ήταν δικό τους λάθος που αυτό δε συνέβαινε και η διαδικασία σκόνταφτε μέσα της. Κάμποσες μέρες μετά η μητέρα της κάθισε στον καναπέ δίπλα της, την ώρα που παρακολουθούσε —χωρίς πολλή όρεξη— μια εκπομπή μαγειρικής, και της πρότεινε δειλά δειλά να γυρίσει στη δουλειά της.

«Λείπεις καιρό. Μπορεί αυτό να σου δημιουργήσει πρόβλημα.»

«Δε με νοιάζει.» Ήταν η δική της απάντηση. Ακόμη και στα δικά της αυτιά αυτό ακούστηκε παράλογο. Σαν μικρό παιδί που αρνείται να διαβάσει για το σχολείο.

«Αν πας στη δουλειά σου μπορεί να νιώσεις λίγο καλύτερα. Να ασχοληθείς με κάτι. Να ξεχαστείς.»

Φυσικά είχε δίκιο. Η Όλγα το γνώριζε ακόμα κι αν δεν το παραδεχόταν φωναχτά. Δεν μπορούσε να μείνει για πάντα κολλημένη στον καναπέ βλέποντας ηλίθια ριάλιτι και αμερικάνικες σειρές. Η μέση της είχε αρχίσει να την πονάει από το πολύ καθισιό και είχε συνεχώς κράμπες. Δεν άντεχε να κάθεται άλλο, μα δεν είχε και κουράγιο να σηκωθεί. Είχε μάθει όλα τα ονόματα κάθε πιθανού και απίθανου διασήμου στη χώρα και φυσικά κανένα δεν την έκανε να νιώσει έστω και λίγο καλύτερα. Δεν της ήταν εύκολο να αντιμετωπίσει τον θάνατο, την απώλεια. Ειδικά από τη στιγμή που έγινε τόσο απότομα, τόσο άδικα, χωρίς μια προειδοποίηση. Αλλά έπρεπε να βρει έναν τρόπο να το κάνει. Η Όλγα πίστευε πως με τον Γιώργο θα περνούσε όλη την υπόλοιπη ζωή της. Πίστευε πως θα έκαναν παιδιά και θα έκαναν οικογενειακές διακοπές στο εξοχικό. Βαρετά, προβλέψιμα όνειρα που όμως τώρα δε θα γίνονταν ποτέ πραγματικότητα. Ολόκληρη η ζωή της είχε αλλάξει μέσα σε ένα απόγευμα και οι σκέψεις της ήταν όλες μπερδεμένες. Το μόνο που ξεχώριζε απ' το κουβάρι του μυα-

λού της ήταν ένα πελώριο «Γιατί». Γιατί σε εκείνη, γιατί στον άντρα της, γιατί. Γι' αυτό έβλεπε συνεχώς τηλεόραση. Ήλπιζε πως η οθόνη θα λειτουργούσε σαν σκούπα και θα έσβηνε όλες τις αναμνήσεις της. Τον άντρα της, το τηλέφωνο από την αστυνομία, το φέρετρο, την κηδεία, όλα...

Τελικά, μετά από αρκετές μέρες γύρισε κανονικά στο σχολείο. Δεν είχε και πολλές επιλογές. Οι συνάδελφοί της την αντιμετώπισαν με μουνδιασμένα συλλυπητήρια και διαβεβαιώσεις πως δε χρειαζόταν να κουραστεί για τίποτα. Τα είχαν όλα κανονισμένα, όπως της είπαν. Ήξεραν σχεδόν όλοι τον Γιώργο, τον είχαν δει μέσα σε αυτά τα δέκα χρόνια που δούλευε εκεί να την παίρνει από τη δουλειά, τον είχαν ταίσει σε επετείους, σε χοροεσπερίδες, δεν τους ήταν άγνωστος. Οι διαβεβαιώσεις τους ήταν ειλικρινείς. Προσπάθησαν, ο καθένας με τον τρόπο του, να τη βοηθήσουν να επανέλθει.

Ο πρώτος μήνας συνέχισε να είναι θολός και έμοιαζε να περνάει πολύ αργά. Αν κάποιος τη ρωτούσε θα απαντούσε πως είχαν περάσει πολλοί μήνες, πιθανώς και χρόνος. Έκανε τη δουλειά της μηχανικά. Ακόμη και τα παιδιά στην τάξη δεν έδειχναν πολλή διάθεση να την ενοχλήσουν, ή έτσι πίστευε τουλάχιστον. Αυτό που κατάλαβε, βέβαια αργότερα, ήταν πως τίποτα δεν είχε αλλάξει στο σχολείο. Ούτε τα παιδιά, ούτε οι καθηγητές, όπως δεν είχε αλλάξει και η παλιά μπογιά στους τοίχους. Η μόνη διαφορά ήταν πως ό,τι αφορούσε το σχολείο περνούσε από πάνω της σαν να ήταν νερό που στέγνωσε μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα. Δεν την ένοιαζε τίποτα, οπότε τίποτα δεν ήταν σημαντικό και δεν άξιζε καν τον κόπο να του δώσει μια δεύτερη σκέψη.

Γύρισε στο σπίτι της. Δεν ήταν πως ένιωσε την ανάγκη να το κάνει. Δεν της έλειπε. Ήταν απλώς αυτό που έπρεπε να γίνει. Η λογική συνέχεια των πραγμάτων. Το βρήκε πεντακάθαρο με τα σεντόνια φρεσκοαλλαγμένα. Η μητέρα της προφανώς είχε αναλάβει δράση. Ας ήταν καλά η κυρα-Γιώτα γιατί αλλιώς η Όλγα ήταν ικανή να αφήσει ακόμη και τα φα-

γητά στο ψυγείο να σαπίσουν. Άνοιξε το ψυγείο. Τι είχε μαγειρέψει τη μέρα που πέθανε ο Γιώργος; Είχε έτοιμο φαί από την προηγούμενη ή θα μαγείρευε μόλις γυρνούσε από το σχολείο; Δε θυμόταν. Κακώς. Θα έπρεπε να θυμόταν, πώς ήταν δυνατόν να έχει ξεχάσει κάτι τόσο σημαντικό;

Το σπίτι ήταν δικό της. Κληρονομιά από μια θεία της που είχε πεθάνει πρόσφατα. Δεν έμεναν μέσα πολύ καιρό. Βλαστήμησε που δεν είχε άλλο σπίτι εύκαιρο να πάει. Το κατάλαβε το πρώτο απόγευμα που έμεινε μόνη της εκεί. Όταν ξάπλωσε στον μεγάλο, άνετο καναπέ και άνοιξε την τηλεόραση. Εκείνο το σπίτι το είχαν φτιάξει μαζί με τον Γιώργο. Για μεγάλο χρονικό διάστημα κοιτούσε τα έπιπλα και θυμόταν τις συζητήσεις που έκαναν όταν τα διάλεγαν και τους καβγάδες για την επιλογή της να υπάρχει και μαύρο χρώμα στο σαλόνι. Τώρα το ασπρόμαυρο σαλόνι τής φαινόταν κρύο και συνάμα καταθλιπτικό. Θα ήταν καλύτερα ίσως αν είχε αφήσει τον Γιώργο να διαλέξει τα χρώματα που εκείνος προτιμούσε. Τουλάχιστον έτσι θα κοιτούσε το σαλόνι και θα ένιωθε πως κοιτούσε κάτι δικό του.

Οι φίλες της προσπαθούσαν να τη συνεφέρουν με όποιο δυνατό τρόπο μπορούσαν. Πήγαιναν όσο μπορούσαν σπίτι της, την προσκαλούσαν στο δικό τους, την έβγαζαν έξω για ποτό και φαγητό. Δεχόταν όσες περισσότερες προσκλήσεις μπορούσε, άρχισε να βγαίνει έξω σχεδόν καθημερινά, είτε για ποτό είτε για φαγητό, ελπίζοντας πως κάτι από όλα αυτά θα δούλευε. Τίποτα όμως δεν έμοιαζε αρκετό για να την κάνει να ξεχαστεί.

«Ήταν η κακιά στιγμή... Δε θα μπορούσες να κάνεις κάτι. Θα μπορούσε να συμβεί στον καθένα.» Ήταν η ατάκα που είχε ακούσει περισσότερο από όλες.

Δεν συνέβη όμως στον καθένα. Συνέβη στον άντρα της.

Δεν έμεινε ικανοποιημένη από την απόφαση που εξέδωσε τελικά η αστυνομία. Το πόρισμα ήταν ατύχημα, αν και είχαν υπάρξει και μερικοί υπαινιγμοί για αυτοκτονία. Στην πραγ-

ματικότητα κανένας δε γνώριζε τι πραγματικά συνέβη. Τίποτα δεν ήταν ξεκάθαρο, εκτός από το ότι έπεσε μόνος του από ένα μπαλκόνι. Την ενοχλούσε τόσο πολύ το πόρισμα που κάθε φορά που το άκουγε νόμιζε πως κάποιος τη χαστούκιζε. Ήταν παράλογο, γελοίο, πώς ήταν δυνατόν να γλιτώρησε; Την ώρα που έπεσε από το μπαλκόνι μέσα στο σπίτι ήταν άλλοι δύο άνθρωποι. Πώς ήταν δυνατόν αυτοί να μην άκουσαν και να μην είδαν τίποτα;

Μετά από περίπου δύο μήνες η βαριά κατάθλιψη υποχώρησε. Έμεινε μόνο εκείνη η απόρια που την τρέλαινε και της χτυπούσε ρυθμικά τα μηνίγγια. Πώς έπεσε; Γιατί έπεσε; Άρχισε να σκέφτεται μόνο αυτό. Πώς ήταν δυνατόν αυτοί οι δύο άνθρωποι να μην είδαν τίποτα, να μην πήραν χαμπάρι καν πως ο Γιώργος έπεσε; Να μην άκουσαν κάποιο θόρυβο; Δε φώναξε άραγε; Δε ζήτησε βοήθεια; Η αστυνομία τής είχε πει πως βγήκε να καπνίσει. Πράγματι, ο Γιώργος κάπνιζε, μα όχι συχνά. Ήταν από αυτούς τους λίγους, τους παράξενους τύπους που κυκλοφορούσαν μόνιμα με ένα πακέτο πουράκια στην τσέπη, αν και κάπνιζαν σπάνια. Ίσως ένα την εβδομάδα, ίσως δύο. Με ένα ποτήρι κρασί στο φαγητό σε κάποιο εστιατόριο. «Το απολαμβάνω περισσότερο έτσι», έλεγε. Γιατί αποφάσισε να ανάψει πουράκι πρωί;

Το πρώτο διάστημα μετά την κηδεία δεν της είχαν φανεί τόσο σοβαρά αυτά τα ερωτήματα. Ήταν σε ένα μπαλκόνι στο οποίο γίνονταν εργασίες, έλειπαν κάποια κάγκελα, δεν είχε σωστά πλακάκια και έπεσε. Αυτό της είπαν. Είχε αρνηθεί να το πιστέψει, είχε ουρλιάξει και μετά είχε αφηθεί παγωμένη στις προετοιμασίες της κηδείας και στην αποδοχή μιας ζωής χωρίς εκείνον. Μα τώρα που είχαν περάσει κάποιοι μήνες η εξήγηση αυτή την ενοχλούσε. Δεν της έφτανε. Δεν είχε ρωτήσει αρκετά τότε, δεν έμαθε ποτέ τι είχε γίνει ακριβώς. Δεν πήγε να δει το σπίτι από κοντά, δεν πίεσε τον αστυνομικό να μάθει περισσότερα. Από τους δύο ανθρώπους που ήταν μαζί του την ώρα του θανάτου του, μόνο ο ένας είχε έρθει στην κηδεία. Την είχε

πλησιάζει και της είχε δώσει συλλυπητήρια. Τη ρώτησε μάλιστα αν είχε ανάγκη από δουλειά. Ο εργοδότης του συζύγου της. Τόσο είχε μιλήσει με τον άντρα της που δε θυμόταν καν πως η γυναίκα του ήταν καθηγήτρια σε λύκειο και όχι άνεργη; Τον είχε ευχαριστήσει βέβαια, αλλά την είχε ενοχλήσει αυτή του η προσφορά. Δε χρειαζόταν ελεημοσύνη. Συνειδητοποιούσε πως ο άνθρωπος δεν το έκανε με κακή πρόθεση, μα της είχε χτυπήσει άσχημα. Δεν είχε ρωτήσει άραγε ποτέ του τον Γιώργο για τη γυναίκα του και ας τον είχε στη δούλειψή του δύο χρόνια;

Σε κάποιους δεν ήταν τελείως ξεκάθαρο τι δουλειά έκανε ο Γιώργος. Σε εκείνην έλεγε «Γραμματέας», στον κόσμο έλεγε Personal assistant.

«Τι σημαίνει αυτό;» τον είχαν ρωτήσει οι φίλες της γελώντας όταν τον είχαν δει τους πρώτους μήνες που είχε πάρει δουλειά στον Δωρινό.

«Βοηθός πιστολάκι κομμώτρια», είχε απαντήσει αυτός. Τα πάντα όλα, της είχε πει κατ' ιδίαν.

Δούλευε πολλά χρόνια για ένα πλούσιο διευθυντικό στέλεχος μιας πολυεθνικής εταιρείας πριν τα παρατήσει και πάρει δουλειά διπλά σε αυτόν τον εκδότη, τον Παναγιώτη Δωρινό. Η Όλγα πρώτη φορά τον συνάντησε στην κηδεία. Δεν ήταν από αυτούς που κυκλοφορούσαν συχνά στα κανάλια και, απ' ό,τι της είχε πει και ο Γιώργος, το ίδιο σεμνός ήταν και στην προσωπική του ζωή.

«Και τι κάνεις γι' αυτόν δηλαδή;» τον είχαν ρωτήσει οι φίλες της πεστικά. Είχαν εκστασιαστεί μόλις έμαθαν για την καινούρια του δουλειά και περίμεναν την πρώτη ευκαιρία για να τον στριμώξουν. Τα life style περιοδικά του Δωρινού ήταν γνωστά για τα κουτσομπολιά τους. Και οι φίλες της δεν μπόρεσαν να αντισταθούν στη γοητεία της κλειδαρότρυπας.

«Πρώτα απ' όλα οργανώνω τα ραντεβού του. Μη σας φαίνεται πως αυτό είναι εύκολο. Ο Δωρινός έχει τρία περιοδικά και μια εφημερίδα να διαχειριστεί και σε όλα από αυτά έχει ενεργό ρόλο. Είναι παθιασμένος με τη δουλειά του. Θα

ορμιζόμενοι πως αν η μέρα είχε πάνω από εικοσιτέσσερις ώρες όλα τα τεύχη και οι εφημερίδες θα περνούσαν από τα χέρια του πριν πάνε για τύπωμα.»

«Συγκεντρωτικός δηλαδή;»

«Δεν είναι μόνο αυτό. Υπάρχουν άνθρωποι απ' όλα τα έντυπα που τον ψάχνουν συνεχώς. Αυτός έχει τον τελευταίο λόγο σε όλες τις αποφάσεις που αφορούν τις εκδόσεις του. Το τηλέφωνό του χτυπάει ασταμάτητα. Άσε δε που πρέπει να οργανώνω τέσσερις διαφορετικές γραμματείες που τον ψάχνουν όλες μαζί, η μια είναι τουλάχιστον ηλίθια, μην πω τίποτα κάτι χειρότερο και με περάσετε για κακό. Δεν είναι εύκολη δουλειά, όσο κι αν ακούγεται χαλαρή. Το δεύτερο είναι πως είμαι σχεδόν πάντα μαζί του σε σημαντικά ραντεβού που μπορεί να χρειαστεί στοιχεία ή κάποιον να σημειώνει και πολλά άλλα. Μέχρι και έξοδο με τη γυναίκα του είχε που είχε ξεχάσει και έπρεπε να του το θυμίσω».

«Ωραίο γάμο έχει!»

«Να σου πω, δεκαπέντε χρονιά σχεδόν παντρεμένος με παιδί, Δεν ξέρω, και εγώ μπορεί να ήθελα να το ξεχάσω. Το παιδί του πάντως δεν το ξεχνάει ποτέ. Όσες φορές είναι κανονισμένο να κάνουν μαζί κάποια δραστηριότητα, φεύγει όσο μπορεί νωρίτερα για να είναι σίγουρος πως θα προλάβει.»

«Έτσι θα γίνουμε στα δεκαπέντε χρόνια γάμου;» τον πείραξε η Όλγα.

«Δεν ξέρω, αν αποκτήσω τρία περιοδικά μπορεί!» της είχε πει γελώντας.

Είχε γελάσει κι εκείνη. Δε θα αποκτούσαν ποτέ τα προβλήματα του Δωρινού.

«Ευτυχώς που δεν έχεις, γιατί τότε θα αναγκαζόμουν να σε χωρίσω. Ακούς εκεί να του θυμίσεις ραντεβού με τη γυναίκα του...»

«Η γυναίκα του πώς είναι;» πετάχτηκε μια φίλη της.

«Α, κορίτσια, θα σας μαλώσω!» απάντησε ο Γιώργος δήθεν επικριτικά.

Η Όλγα γελούσε. Ο Γιώργος το διασκέδαζε.

«Μέρος της δουλειάς μου είναι η εχεμύθεια και είπα ήδη πάρα πολλά...»

«Ήδη μας είπες πολλά... Εδώ μας είπες πως την ξέχασε!»

«Δεν είπα αυτό, όσο κι αν απείλησε η Όλγα να με χωρίσει. Αμέσως έτοιμες είστε να βγάλετε δόντια. Είπα πως ξέχασε κάτι που είχε να κάνει. Άλλο αυτό. Ήταν να πάνε κάπου μαζί. Σ' ένα από αυτά τα φιλανθρωπικά γκαλά που, όπως φαντάζεστε, ήταν υποχρέωση, όχι διασκέδαση, και πιθανότατα βαρετά μέχρι θανάτου. Μάλλον ήλπιζε πως κι εγώ θα ξεχνούσα να του το θυμίσω και θα τη γλίτωνε.»

«Εγώ θα ήθελα να πάω σε ένα τέτοιο γκαλά...», είπε η Ευδοξία με παραπονεμένη φωνή.

«Αν έχεις λεφτά, να ξέρεις, θα είσαι καλοδεχούμενη. Το πιο σημαντικό όμως είναι πως μια φορά αν πας σε ένα από όλα αυτά και δώσεις το κατιτίς σου, που λένε, έχεις μπει στις λίστες διά παντός.»

«Νόμιζα ότι οι κοινοί θνητοί δεν πάνε σε τέτοια.»

«Άμα έχεις λεφτά, σταματάς να είσαι κοινός θνητός. Και ο κύριος Δωρινός δεν είναι σνομπ να πηγαίνει μόνο σε κλειστά πάρτι. Απλώς είναι επιλεκτικός λόγω επαγγέλματος. Και εγώ στη θέση του έτσι θα ήμουν.»

«Έχεις πάει σε πολλά μαζί του;»

«Μόνο σε κάποια, ευτυχώς. Βαρετά είναι, σας το είπα ήδη. Και δεν του είμαι χρήσιμος εκεί ώστε να πάω, δεν είμαι η νταντά του ούτε ο σωματοφύλακός του για να είμαι συνέχεια μαζί του. Μόνο όταν υπάρχει λόγος με φωνάζει.»

«Ω, έχει και σωματοφύλακα;»

«Μην είσαι χαζή, Ευδοξία. Είναι εκδότης. Είναι δυνατόν να μην έχει σωματοφύλακα;» πετάχτηκε η Όλγα.

«Για πες μας για τον σωματοφύλακα. Είναι μπρατσωμένος και αρρενωπός; Κουβαλάει όπλο;»

«Κορίτσια, με έχετε στριμώξει. Αλλά δε θυμάμαι να είχατε τόσες απορίες για το προηγούμενο αφεντικό μου.»

«Εκείνος δεν έκανε παρέα με διάσημους.»

«Ούτε αυτός κάνει ιδιαίτερα. Εσείς όμως θέλετε τους δημοσιογράφους να σας πουν τα άπλυτα όλωνών, μου φαίνεται!»

«Αχ ναι, φέρε μας έναν να μας πει κάνα κουτσομπολιό...»

«Δεν τρελάθηκα να χάσω και τη δουλειά μου...»

«Εγώ προτιμούσα το προηγούμενο αφεντικό σου πάντως», είπε η Όλγα πίνοντας μια γουλιά από το κρασί της. «Αν μη τι άλλο από το τραπέζι μας δεν έλειπαν ποτέ τα μακαρόνια και οι σάλτσες. Τώρα έχουμε γεμίσει περιοδικά και εφημερίδες. Βαρέθηκα να γεμίζω σακούλες ανακύκλωσης.»

«Τι να κάνω, ρε μωρό μου; Δε γίνεται να δουλεύω για εκδότη και να μην ξέρω τι γράφουν τα έντυπά του.»

«Αφού δεν τα διαβάζεις καν όλα. Σε έχω δει.»

Η Όλγα γύρισε προς τις φίλες της.

«Κορίτσια, σας το ορκίζομαι. Δεν μπορείτε να φανταστείτε πόσες φορές ξεφυλλίζει ένα περιοδικό και μετά το πετάει όπου βρει. Συνήθως στον καναπέ. Στο μεταξύ τα περιοδικά του Δωρινού είναι όλα χάγια. Πραγματικά δηλαδή μόνο χώρο μου τρώνε, άσε που απορώ πώς αντέχει και τα διαβάζει.»

«Δεν είναι ανάγκη να τα διαβάζω όλα. Όταν κάτι όμως έχει συζητηθεί ιδιαίτερα, ειδικά από συνεργάτες, από ανθρώπους που είμαι όλη μέρα μαζί, τότε πρέπει να ξέρω περί τίνος πρόκειται. Ακόμη κι αν δε με ενδιαφέρει άμεσα. Πρέπει να ξέρω αν θα φάει το περιοδικό μήνυση από την τάδε ηθοποιό για το τάδε άρθρο. Όταν όμως είναι για το ποιο μαγικό φοροούσε η τάδε την τάδε μέρα, δεν πρόκειται να ασχοληθώ, όπως δεν ασχολείται ούτε ο Δωρινός. Αν και ομολογώ πως έχω βρεθεί και σε τέτοια συζήτηση.»

«Εσύ ήθελες εκδότη.»

«Αν δε σου αρέσει, παραιτούμαι», της είπε και τη φίλησε γελώντας.

Η Όλγα ήξερε πως την πείραζε. Τα λεφτά που έπαιρνε από

τον Δωρινό ήταν πολύ καλά. Υπερβολικά καλά για περίοδο οικονομικής κρίσης. Μπορεί να έλειπε κάποιες ώρες παραπάνω, να είχε έκτακτα ταξίδια, μα δεν τολμούσε να σκεφτεί να του προτείνει σοβαρά να αλλάξει δουλειά όσες μέρες και αν έλειπε από το σπίτι. Το γνώριζαν και οι δύο. Ήταν τυχερός που είχε αυτή τη δουλειά...

Τέτοιες σκέψεις γυρνούσαν συνεχώς στο μυαλό της Όλγας τις τελευταίες μέρες. Στιγμές που είχαν ζήσει μαζί με τον Γιώργο, χωρίς συνοχή, χωρίς χρονολογική συνάφεια. Ήταν λες και το μυαλό της ήταν ένας σκληρός δίσκος υπολογιστή και αυτή έμπαινε μέσα στον φάκελο με τα βίντεο και πατούσε play σε αρχεία στην τύχη. Συζητήσεις με τον Γιώργο. Ο Γιώργος στην κουζίνα να μαγειρεύει, να κάθεται στο μπαλκόνι και να διαβάζει εφημερίδα, ο Γιώργος να της γελά, να της γκρινιάζει που καπνίζε, ο Γιώργος παντού.

Της παραπονιόταν συχνά για το γεγονός ότι κάπνιζε. Δεν του άρεσε και θεωρούσε πως έκανε κακό στην υγεία της. Είχε δίκιο φυσικά, μα η Όλγα δεν μπορούσε να το κόψει.

«Δεν είμαι σαν και σένα που μπορείς να καπνίσεις μόνο μια φορά την εβδομάδα. Δε γίνεται.»

«Μα αν καπνίσεις μόνο μια ή δύο φορές την εβδομάδα θα το ευχαριστηθείς περισσότερο. Μετά από ένα καλό δείπνο, μαζί με ένα αρωματικό ποτό... Δε σου λέω να το κόψεις εντελώς. Μόνο να το μειώσεις. Να, δοκίμασε ένα πουράκι από τα δικά μου.»

«Δε θέλω, είναι βαρύ. Εγώ θέλω ελαφρύ τσιγάρο.»

«Ελαφρύ μπορεί να είναι, αλλά αν καπνίζεις ένα ανά τέταρτο γίνεται βαρύ.»

Πώς αυτός ο άνθρωπος κάπνισε ξαφνικά πρωί; Δεν μπορούσε να το καταλάβει. Το βράδυ που ξάπλωνε στο κρεβάτι κοιτούσε το ταβάνι και έπαιζε τα εσωτερικά της βιντεάκια με τις συζητήσεις τους. Θεωρητικά αυτό δεν ήταν το καλύτερο

για εκείνη, δε θα τη βοηθούσε καθόλου να ξεπεράσει την κατάρθεισή της, μα δεν μπορούσε να κάνει αλλιώς. Το δικαιολογούσε κιόλας. Περνούσε όλα τα κλασικά στάδια της απώλειας. Κάποια στιγμή θα το ξεπερνούσε. Απλώς χρειαζόταν χρόνο. Το ουσιαστικότερο πρόβλημα ήταν πως δεν ήξερε λεπτομέρειες για τον θάνατό του. Ήταν κάτι που της ανακοίνωσαν. Έπεσε. Απλώς έπεσε. Χωρίς να της πουν πώς έγινε. Και έφτασε το βράδυ που τα βιντεάκια με τις αναμνήσεις του Γιώργου δεν ήταν αυτό που ήθελε να δει. Πλέον ήταν ο Γιώργος στο μπαλκόνι. Κάθε βράδυ ξαπλωμένη έπαιζε στο κεφάλι της την τελική στιγμή του θανάτου του σε όλες τις πιθανές παραλλαγές. Στη μια περίπτωση έσκυβε να δει μια γάτα που περνούσε στον δρόμο, στην άλλη στηριζόταν κατά λάθος σε ένα σπασμένο κάγκελο που ξαφνικά υποχώρησε. Ήξερε όμως πως όλα αυτά ήταν σενάρια, αυτό ήταν το πρόβλημα. Κανείς δεν ήξερε πώς έπεσε κι αυτό ακριβώς έκανε την Όλγα να το φανταστεί τουλάχιστον πέντε χιλιάδες φορές με πέντε χιλιάδες διαφορετικούς τρόπους.

Ο Γιώργος εκείνη τη μέρα είχε βγει στο μπαλκόνι. Μέρος από τα κάγκελα έλειπε. Γιατί πλησίασε εκεί; Ψιχάλιζε εκείνη τη μέρα. Το μπαλκόνι γλιστρούσε. Πώς ήταν δυνατόν να έκανε κάτι τόσο χαζό; Δε βγαίνεις σε ένα μπαλκόνι χωρίς κάγκελα. Απλά δεν το κάνεις. Αλλά αν είσαι υποχρεωμένος, αν πρέπει να βγεις, προσέχεις πάρα πολύ. Δεν πας στην άκρη. Δε σκύβεις και δεν κοιτάς κάτω. Μόνο ένα μέρος του δεν είχε κάγκελα, είχε πει η αστυνομία. Όμως αυτό είναι ακόμη πιο περίεργο. «Γιατί πήγε σε εκείνο το σημείο;» αναρωτήθηκε μια μέρα. Συνειδητοποίησε πως το είπε φωναχτά. Ήταν μια συνήθεια που την απέκτησε από τότε που γύρισε μόνη της σε κείνο το σπίτι. Μιλούσε δυνατά. Κάποιες φορές απαντούσε κιόλας. Δεν παραμιλούσε, έκανε διάλογο. Ο συγκεκριμένος διάλογος έγινε πολλές φορές. Οι απαντήσεις δεν ήταν ποτέ όμοιες. Οι ερωτήσεις όμως ήταν πάντοτε οι ίδιες.

Μπορεί να ήταν περίεργος, να πήγε να κοιτάξει πώς ήταν

στην άκρη... Και γλίστρησε. Πόσο περίεργο όμως. Αν ήταν μαζί δε θα την άφηνε να πάει στην άκρη ενός μπαλκονιού χωρίς κάγκελα... Μα γιατί να βγει στο μπαλκόνι; Για να καπνίσει; Αφού σπάνια ένωθε την ανάγκη για τσιγάρο. Εκτός αν έπινε. Ήταν δυνατόν να έπινε πρωί; Η μήπως έγινε κάτι, δεν ήταν καλά και χρειαζόταν ένα τσιγάρο; Μπορεί να άκουσε κάτι άσχημο. Έτσι λειτουργούσε ο Γιώργος. Τότε θα κάπνιζε... Μπορεί να μην επιτρεπόταν το κάπνισμα μέσα στο συγκεκριμένο σπίτι. Της είχε αναφέρει ποτέ ο Γιώργος αν κάπνιζε ο Δωρινός; Όχι. Ούτε εκείνη νοιαζόταν για τέτοιες λεπτομέρειες. Τότε δεν την ενδιέφεραν. Ξαφνικά όμως αυτές οι λεπτομέρειες έμοιαζαν τόσο σημαντικές...

«Εγώ φταίω. Έπρεπε να τον είχα ρωτήσει.»

«Φταις.»

«Φταίω.»

Άσχημη συνήθεια να μιλάς με τον εαυτό σου. Ειδικά όταν τσακώνεσαι. Αλλά η Όλγα δεν έβρισκε άλλη διέξοδο. Μιλούσε στον καθρέφτη της, στον καναπέ της για ώρες ώσπου κατέληξε σ' ένα συμπέρασμα. Εκείνη έφταιγε. Οι φίλες της την πίεζαν, της έλεγαν πως έπρεπε να το αποδεχτεί, να προσπαθήσει να το ξεχάσει και να προχωρήσει στη ζωή της. Ήταν η κακιά στιγμή, η κακιά η ώρα και δεν μπορούσε να κάνει κάτι. Έτσι της έλεγαν όλοι. Είχαν δίκιο, μα η άλλη Όλγα πάντα πεταγόταν μαζί με κάποια ανάμνηση του Γιώργου και της τα έκανε μαντάρα.

Πώς θα έβρισκε γαλήνη; Πώς θα κατάφερνε να κλείσει τον κύκλο;

«Κάτι πρέπει να κάνεις», είπε στον πολυέλαιο.

«Να πέσω ίσως και εσύ από ένα μπαλκόνι», της απάντησε εκείνος.

«Ξέρεις πολύ καλά πως δεν το εννοείς.»

«Κάτι πρέπει να κάνεις να απασχολήσεις το μυαλό σου. Δε γίνεται να το σκέφτεσαι συνέχεια. Θα τρελαθείς.»

«Μα γιατί το σκέφτεσαι τόσο πολύ; Τι σε ενοχλεί;»

«Το τσιγάρο. Με ενοχλεί το τσιγάρο. Και πώς έπεσε. Πώς ακριβώς έπεσε. Κανείς δεν ξέρει. Κανείς δεν ξέρει να μου πει. Να μου το εξηγήσει.»

«Δεν μπορείς να κάνεις κάτι γι' αυτό. Τελείωσε», της απάντησε ο πολυέλαιος.

«Ξέρουμε πως δεν μπορείς να το δεχτείς. Πως είναι δύσκολο, αλλά δεν μπορείς να κάνεις κάτι.»

Δεν απάντησε στην άλλη Όλγα που την κοιτούσε κοροϊδευτικά μέσα από τον πολυέλαιο — ή μήπως ήταν στην άκρη του καναπέ; Μέσα της όμως διαφωνούσε. Δεν μπορούσε όμως να το συζητήσει με κανέναν άλλο. Δε θα την καταλάβαιναν. Δεν μπορούσαν. Κάθε περίπτωση ήταν διαφορετική κι εκείνη ήταν... περιέργη. Μόνο εκείνη είχε τις απορίες να εμφανίζονται όλη μέρα από διάφορες γωνιές του σπιτιού και να την κοιτούν στα μάτια. Δεν υπήρχαν και πολλές επιλογές. Δεν μπορούσε να γυρίσει πίσω στο παρελθόν και να εμποδίσει τον θάνατό του. Μπορούσε όμως να μάθει τι είχε συμβεί. Να λύσει τις απορίες της. Μόνο έναν τρόπο μπορούσε να σκεφτεί για να ξεφορτωθεί τα ερωτήματα που δεν την άφηναν να κοιμηθεί τα βράδια. Έπρεπε να δει το σπίτι. Το μπαλκόνι. Να καταλάβει πώς ο Γιώργος πλησίασε την άκρη. Πώς έπεσε. Αναρωτήθηκε ξανά μήπως ήθελε να δει το μπαλκόνι για να πέσει και εκείνη. Άκουσε όμως την άλλη Όλγα να γελά ειρωνικά πάνω από το κεφάλι της. Δε θα το έκανε ποτέ.

Δεν το συζήτησε φυσικά με κανέναν. Δεν είχε νόημα. Από τότε όμως που της μπήκε η ιδέα το σκεφτόταν συνεχώς. Ήταν σίγουρη πως όλοι θα το θεωρούσαν κακή ιδέα και θα προσπαθούσαν να την αποτρέψουν. Ήξερε ποιο ήταν το σπίτι. Είχε απαιτήσει πριν μήνες από μια φίλη να πάνε μαζί να το δουν απ' έξω, μα δεν μπόρεσε να διακρίνει και πολλά. Ήταν στον πέμπτο όροφο μιας παλιάς πολυκατοικίας στο Κολωνάκι, μα ήταν πολλές οι τέντες από κάτω, τα λουλούδια στους από κάτω ορόφους έκρυβαν πολλά, ο δρόμος ήταν στενός, δεν

ήταν λεωφόρος για να έχει καλό οπτικό πεδίο. Δεν είδε κάτι που να της έδινε μια εικόνα του τι πραγματικά έγινε.

Η άλλη εναλλακτική ήταν να μπει μέσα στο σπίτι. Αυτό μπορούσε να γίνει μόνο με την άδεια του ιδιοκτήτη του και αυτός ήταν το αφεντικό του Γιώργου, ο εκδότης Παναγιώτης Δωρινός. Το σκέφτηκε αρκετές μέρες. Ντρεπόταν αλλά δεν έβρισκε άλλο τρόπο. Πήρε τηλέφωνο στη γραμματεία ενός από τα περιοδικά του. Διάλεξε αυτό που της φάνηκε το πιο σοβαρό, ένα με γυναικεία θεματολογία, ελπίζοντας πως η σοβαρότητα θα μεταφερόταν και στον τρόπο με τον οποίον θα την αντιμετώπιζαν. Άλλωστε ήξερε πώς δούλευε το σύστημα από αυτά που της είχε πει ο Γιώργος. Δε θα έπαιρνε άμεσα απάντηση. Η γραμματεία θα μιλούσε πρώτα με τον καινούριο προσωπικό βοηθό του Δωρινού. Ήλπιζε μόνο να μην την παρέπεμπαν σε ψυχιατρείο.

Η κοπέλα ήταν πολύ ευγενική. Η Όλγα τής είπε από την αρχή ποια ήταν και άκουσε αμέσως τον δισταγμό στη φωνή της υπαλλήλου. Δέχτηκε τα συλλυπητήρια όσο πιο εγκάρδια μπορούσε όπως και τις διαβεβαιώσεις πως θα επικοινωνούσε ξανά μαζί της. Δεν περίμενε πολλά, το πιο πιθανό ήταν ο εκδότης να μη δεχόταν να τη δει. Η Όλγα δεν εξήγησε στη γραμματέα τον λόγο για τον οποίο ήθελε να τον συναντήσει. Όταν ερωτήθηκε είπε μόνο πως επρόκειτο για προσωπικό ζήτημα.

«Στη θέση του θα σκεφτόμουν πώς πας να ζητήσεις λεφτά», ψιθύρισε μια φωνή γεμάτη κακεντρέχεια μέσα στο κεφάλι της. Την αγνόησε. Δεν την ένοιαζε αν θα την κακοχαράκτηριζε ο Δωρινός. Φοβόταν όμως πως δε θα δεχόταν να τη συναντήσει.

Αδίκως φοβόταν τελικά. Η απάντηση ήρθε πολύ γρήγορα, το ίδιο κιόλας απόγευμα. Όχι η κοπέλα με την όποια μίλησε. Αυτός που την πήρε τηλέφωνο ήταν άντρας. «Ο καινούριος προσωπικός του γραμματέας», σκέφτηκε. Αναρωτήθηκε γιατί προτιμούσε άντρες. Ήταν για κάποιο λόγο δουλείας ή ζήλευε η γυναίκα του και δεν ήθελε να δώσει δικαιώματα;

«Και τι σε νοιάζει εσένα;» άκουσε τον εαυτό της να λέει άγρια. «Αυτό που πρέπει να σε ενδιαφέρει μόνο είναι τι θα του πεις!»

Το ραντεβού κλείστηκε για τέσσερις μέρες μετά. Η Όλγα προβληματίστηκε πολύ στο τι θα φορούσε. Δεν ήθελε να δώσει λάθος εντυπώσεις. Τελικά κατέληξε σε ένα μαύρο κουστούμι με καφέ λεπτομέρειες. Δεν πίστευε στο μαύρο σαν χρώμα πένθους, μα τα περισσότερά της ρούχα ήταν μαύρα έτσι κι αλλιώς, οπότε έδειχνε σαν χήρα ήθελε δεν ήθελε. Της είπαν πως η συνάντηση θα γινόταν στο ένα γραφείο του Δωρινού σε κεντρικό δρόμο του Αμαρουσίου. Από τον Γιώργο ήξερε πως από εκείνο το κτίριο εκδίδονταν τα τρία περιοδικά. Η εφημερίδα στεγαζόταν αλλού και είχε τους δικούς της σκλάβους να την υπηρετούν. Ο Δωρινός είχε γραφεία φυσικά και στα δύο κτίρια.

Έφτασε στο κτίριο πολύ αγχωμένη. Ήθελε να φαίνεται σοβαρή μα το όλο θέμα ήταν πρωτόγνωρο, δεν ήξερε πώς ήταν η σωστή συμπεριφορά για κάτι αντίστοιχο. Η ρεσεψιονίστ, όταν της έδωσε το όνομά της, την κοίταξε περίεργα. Εκτός αν ήταν ιδέα της... Ήξερε άραγε ποια είναι; Μήπως είχε συζητηθεί το γεγονός πως είχε ζητήσει αυτή τη συνάντηση; Χωρίς να το θέλει το έκανε εικόνα. Εκείνη να απομακρύνεται και να μπαίνει στο ασανσέρ και η κοπέλα πίσω της να σχολιάζει πως πέρασε η χήρα του Γιώργου. Γιατί αυτό ήταν, όσο κι αν δεν της άρεσε η λέξη, χήρα.. Η ρεσεψιονίστ δεν είπε τίποτε περισσότερο από αυτά που θα έπρεπε να πει. Της υπέδειξε τον σωστό όροφο και το σωστό γραφείο. Στο ασανσέρ, το πρόσωπό της στον καθρέφτη τής υπενθύμισε επικριτικά πως είχε διαφορετικό επίθετο από τον Γιώργο. Ήταν παντρεμένη μα δε χρησιμοποιούσε το όνομά του. Ίσως η ρεσεψιονίστ να μην είχε κατάλαβει. Ανταπέδωσε το αγριεμένο βλέμμα στον καθρέφτη. Είχε σημασία άλλωστε;

Μια γραμματέας με ένα φαρδύ χαμόγελο τη συνόδεψε μέχρι το γραφείο. Ήταν ένα σκούρο γραφείο με έντυπα και εφημερίδες κορνιζαρισμένα στους τοίχους του. Της φάνηκε

τεράστιο. Όσο ένα μικρό διαμέρισμα. Οι τοίχοι ήταν γεμάτοι με βιβλιοθήκες. Κάποιοι φαινόταν να έχουν εγκυκλοπαίδειες, από αυτές που η Όλγα ήξερε πως κανείς τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια δεν άνοιγε πλέον. Ανήκαν στην προ διαδικτύου εποχή. Κάποιες όμως έδειχναν γεμάτες με περιοδικά, έντυπα δεμένα, πράγματα που ίσως είχε επιμεληθεί ο Δωρινός και γι' αυτό τα είχε κρατήσει. Όταν άνοιξε η πόρτα και τον είδε της φάνηκε πολύ μικρόσωμος σε σχέση με τον τεράστιο χώρο μέσα στον οποίο την υποδέχτηκε. Δεν τον θυμόταν από την κηδεία, εκεί δεν ήταν ικανή να παρατηρήσει τίποτα. Με την πρώτη ματιά σχεδόν απογοητεύτηκε, από τις διηγήσεις του Γιώργου περίμενε κάποιον εντελώς διαφορετικό. Και όμως, όταν την κοίταξε σκεπτικός και της έκανε το πρώτο νεύμα χαιρετισμού, κατάλαβε πόσο δέσποζε στον χώρο. Ήταν εμφανές πως το κτίριο ήταν δικό του, πως ήταν το αφεντικό. Σαν να ήταν βασιλιάς σε ένα μικρό, ιδιότυπο βασίλειο.

Σηκώθηκε ο ίδιος, έκανε τον κύκλο του γραφείου και την πήρε από το χέρι. Με το άλλο χέρι τής έσφιξε το μπράτσο ψηλά στον ώμο την ώρα που εξέφραζε τα συλλυπητήριά του. Η Όλγα δέχτηκε τα λόγια του κουνώντας το κεφάλι. Δεν είχε βρει ποτέ τις σωστές λέξεις να απαντήσει στα συλλυπητήρια που της έδιναν. Στα αυτιά της όλες οι πιθανές απαντήσεις ακούγονταν κενές, χωρίς νόημα.

«Καθήστε, αγαπητή μου.»

Την καθοδήγησε σε μια από τις δυο άνετες δερμάτινες πολυθρόνες που βρισκόνταν ακριβώς μπροστά στο γραφείο του. Πρέπει να φαινόταν πολύ έντονα η αμηχανία της, σκέφτηκε η Όλγα.

«Να ξέρετε πως όλοι εμείς εδώ στον όμιλο σας σκεφτόμαστε με μεγάλη συμπάθεια και στοργή», της είπε με φωνή που έσταζε συμπάθεια.

Την κοιτούσε στα μάτια, η Όλγα το αντιλαμβανόταν πως έτσι έπρεπε να κάνει, κι όμως αισθανόταν άσχημα. Δεν μπορούσε να κρατήσει το βλέμμα της πάνω στο δικό του.

«Ακόμη δεν μπορούμε να ξεπεράσουμε αυτό που συνέβη. Βέβαια καταλαβαίνω πως ο πόνος σας είναι ακόμη έντονος. Πείτε μου, τι μπορώ να κάνω για σας;»

«Ίσως σας φανεί περίεργο.»

«Μην ανησυχείτε, καλό μου κορίτσι, πείτε μου. Μήπως χρειάζεστε δουλειά; Η ενίσχυση άλλου τύπου;»

Ο Δωρικός ήθελε να της προσφέρει χρήματα, ήταν ολοφάνερο. Προσπαθούσε να τη βοηθήσει. Αυτό ειδικά την έκανε να αισθανθεί χειρότερα και να μην μπορεί να σηκώσει το βλέμμα της από το πάτωμα.

«Σύνελθε», άκουσε την Όλγα μέσα της να φωνάζει. «Δεν είσαι έτσι εσύ. Δεν είσαι μια αδύναμη γυναικούλα που ντρέπεται να μιλήσει. Μίλα του. Εξήγησέ του.»

«Δε σας ευχαρίστησα όσο θα έπρεπε στην κηδεία. Δεν ήθελα όμως να σας ζητήσω λεφτά ή δουλειά. Αλλά σας ευχαριστώ και πάλι για τη γενναιόδωρη προσφορά σας.»

«Μα τι λέτε. Δεν υπάρχει λόγος να με ευχαριστείτε. Είχατε τον πόνο σας και εγώ σας μίλησα για δουλειά. Ήταν λάθος στιγμή εκ μέρους μου και σας ζητώ συγγνώμη.»

«Εγώ σας ευχαριστώ πολύ που με σκεφτήκατε. Όπως όμως σας είπα δεν είναι οικονομικό. Έχω δουλειά. Είμαι καθηγήτρια σε λύκειο. Φιλόλογος.»

«Απ' όσο γνωρίζω πλέον αυτές οι δουλειές δεν είναι και οι πιο καλοπληρωμένες. Επίσης οι φιλόλογοι αρκετές φορές γίνονται καλοί επιμελητές.» προσθέσε με ένα μικρό πονήρο χαμόγελο. «Απλώς το αναφέρω.»

«Σας ευχαριστώ ξανά, μα οικονομικά τα καταφέρνω. Το θέμα για το οποίο ήθελα να σας μιλήσω και ζήτησα να σας δώ, είναι άλλο, λίγο πιο λεπτό.»

«Πείτε μου.»

Η Όλγα πήρε μια βαθιά ανάσα και κοίταξε στα μάτια τον εκδότη. Η στάση και ο τρόπος του ήταν ο ορισμός της ευγένειας, όμως, όταν τον κοίταξε, τα μάτια του ήταν κρύα, εξεταστικά. Σαν να μην ταίριαζαν με το υπόλοιπο παρουσια-

στικό. Σαν να ανήκαν σε κάποιον άλλον. Προς στιγμήν πάγωσε. Άνοιξε το στόμα της μα δε μίλησε. Πάλι η Όλγα μέσα της παρενέβη.

«Λογικό είναι να σε κοιτά έτσι, χαζή. Τον έχεις τον άνθρωπο τόση ώρα και τον πλατεύεις και δεν του λες τι θέλεις.»

Πήρε μια βαθιά ανάσα και το ξεφούρνισε.

«Θα ήθελα να δω το σπίτι στο οποίο πέθανε ο Γιώργος. Θα ήθελα να δω το μπαλκόνι από το οποίο έπεσε.»

Είδε την έκπληξη να ζωγραφίζεται στο πρόσωπό του. Ότι κι αν περίμενε να ακούσει δεν ήταν αυτό. Συνέχισε να μιλάει. Τώρα που το είχε ξεφουρνίσει ας έλεγε και τα υπόλοιπα.

«Ξέρω πως σας φαίνεται περίεργο, μα, σας παρακαλώ, κάντε μου αυτή τη χάρη. Είναι παράλογο, το ξέρω, σας φέρνω σε δύσκολη θέση, μα σχεδόν δεν μπορώ να κοιμηθώ τις τελευταίες μέρες έχοντας στο μυαλό μου ακριβώς εκείνο το μπαλκόνι. Πώς ήταν, πού στεκόταν, πώς έπεσε. Τα κάγκελα...»

«Καλό μου παιδί, δεν ξέρω αν αυτό είναι συνετό...»

«Ναι, το ξέρω πως μπορεί να φαίνεται περίεργο. Μα ίσως έτσι να ξεκολλήσει το μυαλό μου από εκείνη την ημέρα. Αναρωτιέμαι συνεχώς πώς μπορεί να έγινε.»

Ο Δωρινός έκανε μια παύση και συνέχισε να την κοιτάει εξεταστικά. Με το ένα του χέρι τακτοποίησε κάτι χαρτιά που βρίσκονταν μπροστά του. Μετά σταύρωσε τις παλάμες του πάνω στο γραφείο, την κοίταξε κατάματα και της είπε:

«Το βρίσκω πολύ φυσιολογικό. Ένας θάνατος ποτέ δεν είναι εύκολο να... να γίνει αποδεκτός.»

«Τον έχω αποδεχτεί τον θάνατο του Γιώργου. Απλώς θα ήθελα να δω με τα μάτια μου το σημείο. Να καταλάβω.»

Ο Δωρινός συνέχισε να την κοιτά κατάματα. Είχε αλλάξει η στάση και το ύφος του. Της φάνηκε ξαφνικά πως η φωνή του ακουγόταν κρύα και παγωμένη.

«Τι να καταλάβετε; Γλίστρησε. Ήταν ένα ατύχημα. Ένα άσχημο ατύχημα.»

«Ναι, το ξέρω. Βγήκε για να καπνίσει μου είπαν...»

«Υποθέτω. Δεν είχα και πολύ τον νου μου εκείνη τη στιγμή. Είχα μια σοβαρή συζήτηση με τον Αρίστο. Θέλουμε τον επόμενο δίσκο του να τον κυκλοφορήσουμε με ένα περιοδικό, θα σας το είπαν, φαντάζομαι.»

«Δεν κάπνιζε συχνά κι αυτό με κάνει να αναρωτιέμαι.»

«Κάπνιζε όμως. Αυτό που ίσως δεν ξέρετε είναι πως ο Αρίστος δεν θέλει τσιγάρα στο ίδιο δωμάτιο με εκείνον. Αυτό είναι γνωστό σε όσους συνεργάζονται μαζί του. Είναι καλλιτέχνης. Προσέχει πολύ τον εαυτό του και την υγεία του.»

Ξαναέφτιαξε τα χαρτιά μπροστά του. Δεν είχε λόγο να τα φτιάχνει συνεχώς, σκέφτηκε η Όλγα. Γιατί το έκανε; Εκείνη δεν του απάντησε. Οι κινήσεις που έκανε με τα χαρτιά την αποσπούσαν. Και δεν είχε κάτι να του πει. Ο Δωρινός έκλεισε τις παλάμες του και τις ακούμπησε χαλαρά πάνω στο γραφείο.

«Πείτε μου κάτι, αγαπητή μου. Έχετε αμφιβολίες για τον θάνατο του συζύγου σας; Αυτός είναι ο λόγος που θέλετε να δείτε το σπίτι;»

Η Όλγα πανικοβλήθηκε. Αυτό στα αυτιά της ακούστηκε σχεδόν σαν κατηγορία και η ψυχρότητα στο ύφος του Δωρινού ήταν εμφανής. Τον κατηγορούσε όμως για κάτι; Δεν ήθελε να δώσει τέτοια εντύπωση. Ήταν λάθος ο τρόπος και δεν ήξερε πώς να το σώσει.

«Δεν είπα κάτι τέτοιο, προς Θεού, δεν ξέρω δηλαδή.»

Τα ματιά του Δωρινού μόνο για δευτερόλεπτο μισόκλεισαν. Μόλις η Όλγα είπε το «Δεν ξέρω». Το κατάλαβε πως ήταν λάθος την ώρα που έλεγε τη φράση αλλά ήταν ήδη αργά. Την είχε πει.

«Όχι, δεν εννοώ κάτι, δε λέω κάτι τέτοιο, προς Θεού.» Ακουγόταν τελείως απελπισμένη και το καταλάβαινε μα δεν ήξερε πώς να το σώσει. Την επόμενη φράση την είπε χαμηλόφωνα, σχεδόν παρακαλετά: «Απλά θα ήθελα να δω το σπίτι.»

Δεν ήταν η σωστή προσέγγιση, μα πλέον ήταν αργά. Δεν μπορούσε να αλλάξει τη ροή της κουβέντας.

«Πολύ φοβάμαι πως θα σας στεναχωρήσω. Το σπίτι δεν είναι πλέον στην κατοχή μου.»

Η Όλγα σοκαρίστηκε. Δεν το περίμενε αυτό.

«Τι εννοείτε;»

«Το σπίτι το πούλησα. Δεν μπορούσα να είχα στην κατοχή μου κάτι στο οποίο έγινε ένα τόσο τραγικό ατύχημα. Πείτε το πρόληψη, ή στεναχώρια. Δε θα είχα πρόβλημα να σας το δείξω, αν και διαφωνώ με την πεποίθησή σας πως θα σας βοηθήσει κάτι τέτοιο. Μόνο καινούριες πληγές θα σας ανοίξει. Πρέπει να κοιτάξετε τη ζωή σας και αφήσετε το άσχημο παρελθόν πίσω σας. Μια τόσο νέα γυναίκα σαν και εσάς... Σας τα λέω αυτά με αγάπη. Σαν μεγαλύτερός σας που μπορεί να σας συμβουλευεί.»

«Μήπως ο καινούριος αγοραστής να ήταν διατεθειμένος να με δεχτεί;»

«Δεν ξέρω, αγαπητή μου, αν κάτι τέτοιο θα ήταν εύκολο. Βλέπετε, το αγόρασε ένας κύριος που μόλις γύρισε από το εξωτερικό. Τα κάγκελα τοποθετήθηκαν στη θέση τους από τους κατάλληλους τεχνίτες, ως όφειλαν, και το ζήτημα δε συζητήθηκε. Εννοώ πως ήταν ένα μεσιτικό γραφείο που ανέλαβε τη διαχείριση και την πώληση του ακινήτου. Με άλλα λόγια δεν ξέρω καν αν γνωρίζει ο νέος ιδιοκτήτης πως υπήρξε κάποιο ατύχημα στο μπαλκόνι. Εγώ δεν ασχολήθηκα με το ζήτημα. Οπότε, όπως αντιλαμβάνεστε πιστεύω, θα ήταν πολύ άκομπο εκ μέρους μου να εμφανιστώ ξαφνικά.»

Τόση ώρα ο εκδότης δεν είχε ξεκολλήσει τα μάτια του από τα δικά της. Η Όλγα ένιωθε στενάχωρα. Σαν τα την είχαν στριμώξει. Τα μικρά μάτια του Δωρινού την κοιτούσαν ύπουλα. Ήταν λες και ο εκδότης είχε στα μάτια ακτίνες X που μπορούσαν να την τρυπήσουν. Ήθελε να διαφωνήσει μαζί του, να απαιτήσει το όνομα του αγοραστή μα δεν τόλμησε. Έβλεπε από την ψυχρότητά του πως δε θα της το έδινε.

«Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να συζητήσουμε, αγαπητή μου;»

Την έδωχνε. Όχι και τόσο ευγενικά όσο θα περίμενε από κάποιον που ήθελε να παραστήσει την πατρική φιγούρα. Δεν υπήρχαν πολλές επιλογές αντίδρασης. Το μόνο που μπορούσε να κάνει πα ήταν να τον παρακαλέσει, μα δεν ήθελε να πέσει τόσο χαμηλά. Μίλησε αργά, μα σταθερά αποδεχόμενη την ηττα της:

«Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για τον χρόνο σας. Αν γίνει κάτι και αλλάξετε γνώμη, σας παρακαλώ, επικοινωνήστε μαζί μου.»

«Αγαπητή μου, λυπάμαι που δεν μπορώ να σας βοηθήσω. Αλλά σας υπόσχομαι πως θα το έχω στον νου μου.»

Σηκώθηκε πάλι από το γραφείο. Της έδωσε το χέρι με την ίδια σταθερή χειραψία. Με το άλλο της έσφιξε το μπράτσο, όπως ακριβώς είχε κάνει όταν την υποδέχτηκε. Η Όλγα σκέφτηκε πως έμοιαζε με κάτι που είχε προβάρει. Μια χειραψία δήθεν ζέστη και εγκάρδια.

«Ξανά τα θερμότερα συλλυπητήριά μου. Και μην ξεχνάτε. Είμαστε εδώ για εσάς.»

Με το χέρι της ακόμη μες το δικό του και το άλλο χέρι να της κρατά το μπράτσο, δεν αντέδρασε. Έσκυψε και της έδωσε ένα φιλί, τυπικό, στο μάγουλο. Το άγγιγμά του ήταν κρύο σαν πάγος. Η Όλγα ανατρίχιασε. Ήταν όλο ένα θέατρο. Ο στοργικός εκδότης. Αν του ζητούσε δουλειά θα της έδινε, μα δεν τον ενδιέφερε πραγματικά η τύχη της.

Έφυγε από το γραφείο έξαλλη. Έξαλλη με τον εκδότη, με τον εαυτό της που δεν είχε επιχειρήματα να του προτάξει ώστε να της δώσει σημασία, ακόμη και με τον άντρα της που δούλευε για έναν τέτοιο άνθρωπο που μπορούσε να κοιτάει μια χήρα με τόσο ψυχρό βλέμμα. Έτρεμε τόσο πολύ που δεν άντεχε να περπατήσει ως τη στάση του μετρό. Κάθισε στην πρώτη καφετέρια που βρήκε μπροστά της, παρήγγειλε έναν καφέ κι άναψε τσιγάρο. Στο μυαλό της μια άλλη Όλγα φώναζε. Την έλεγε υστερική. Επέμενε πως ο Δωρινός είχε δίκιο. Αλλά ακόμη και στην εσωτερική της φωνή διέκρινε μια αμ-

φιβολία. Δεν ήταν τόσο παράλογο πια αυτό που ζητούσε για να της φερθεί τόσο απότομα.

«Αφού δεν το έχει πια, πώς θα στο δείξει;»

«Γιατί το πούλησε;»

«Ναι, σιγά μη σε ρωτούσε πρώτα.»

«Γιατί το πούλησε;»

«Δεν ήθελε σπίτι στο οποίο κάποιος πέθανε. Ούτε εσύ θα 'θελες σπίτι με τέτοιο βάρος.»

«Δεν πέθανε κανένας μέσα. Έπεσε από το μπαλκόνι. Απ' έξω πέθανε. Δεν είναι ότι έγινε κάποιος φόνος μέσα.»

«Το ίδιο είναι. Μη γίνεσαι υστέρω.»

«Δε μου αρέσει ο Δωρινός. Όταν με ακούμπησε ανατριχίασα.»

«Όποιος κι αν σε ακουμπήσει αυτή την περίοδο ανατριχιάζει. Μη βλέπεις παντού φαντάσματα.»

«Γιατί το πούλησε;»

«Λες κάτι να ήθελε να κρύψει;»

«Σαν τι να κρύψει;»

«Τι δουλειά είχε ο Γιώργος στο μπαλκόνι.»

«Το πούλησε για να μην αφήσει ίχνη.»

«Είσαι υπερβολική. Σύνελθε.»

«Και αν είναι έτσι;»

«Δε θα το μάθεις ποτέ.»

«Θα το μάθω. Θα βρω τρόπο να μάθω.»

«Πώς;»

«Δεν ξέρω ακόμη πώς. Αλλά θα το καταφέρω.»